

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЦЕНТРАЛЬНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра економічної теорії, маркетингу та економічної
кібернетики

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назва курсу	Основи економічної теорії
Викладач 	Ніколаєв Ігор Володимирович, кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри економічної теорії, маркетингу та економічної кібернетики
Контактний тел.	+38(096) 385-18-22
E-mail:	nikolaieviv@kntu.kr.ua
Обсяг та ознаки дисципліни	Обов'язкова дисципліна загальної підготовки, змістових модулів – 2. Форма контролю: екзамен. Загальна кількість кредитів – 4, годин – 120, у т.ч. лекції – 32 години, практичні заняття – 16 годин, самостійна робота – 72 години. Формат: очний (Offline / Face to face) / дистанційний (Online). Мова викладання: українська.
Консультації	Консультації проводяться відповідно до Графіку, розміщеному в інформаційному ресурсі moodle.kntu.kr.ua; у режимі відеоконференцій Zoom, через електронну пошту, Viber, Messenger, Telegram за домовленістю.
Пререквізити	Враховуючи послідовність накопичення знань та інформації, дисципліна належить до циклу загальної підготовки, що забезпечує отримання студентом фундаментальних знань у галузі економіки та є базовою для здобуття подальшої освіти за спеціальністю.

1. Мета і завдання дисципліни

Мета вивчення навчальної дисципліни «Основи економічної теорії» полягає у набутті ґрунтовних знань про формування, функціонування та розвиток економічної системи суспільства, розумінні економічних явищ та процесів у їх взаємозв'язку, вивченні проблем ефективного використання економічних ресурсів для найбільш повного задоволення потреб людей.

Завдання дисципліни: пізнання економічної теорії як науки, її предмету, методу та функцій, аналіз закономірностей розвитку економічних систем, розкриття способів і методів ефективного використання обмежених економічних ресурсів для задоволення безмежних людських потреб.

2. Результати навчання

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен отримати:

Інтегральну компетентність

ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми в ході професійної діяльності у галузі фінансів, банківської справи та страхування або у процесі навчання, що передбачає застосування окремих методів і положень фінансової науки та характеризується невизначеністю умов і необхідністю врахування комплексу вимог здійснення професійної та навчальної діяльності.

Загальні компетентності

ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК02. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК14. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

Спеціальні компетентності

СК01. Здатність досліджувати тенденції розвитку економіки за допомогою інструментарію макро- та мікроекономічного аналізу, оцінювати сучасні економічні явища.

СК11. Здатність підтримувати належний рівень знань та постійно підвищувати свою професійну підготовку.

Програмні результати навчання

ПР10. Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних, збирати та аналізувати необхідну

фінансову інформацію, розраховувати показники, що характеризують стан фінансових систем.

ПР14. Вміти абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик фінансових систем, а також особливостей поведінки їх суб'єктів.

ПР16. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.

ПР23. Визначати досягнення і ідентифікувати цінності суспільства на основі розуміння місця предметної області у загальній системі знань, використовувати різні види та форми рухової активності для ведення здорового способу життя.

3. Політика курсу та академічна доброчесність

Очікується, що здобувачі вищої освіти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлювати наслідки її порушення.

При організації освітнього процесу в Центральнотехнічному національному університеті здобувачі вищої освіти, викладачі та адміністрація діють відповідно до: Положення про організацію освітнього процесу; Кодексу академічної доброчесності ЦНТУ.

4. Програма навчальної дисципліни

Назва теми	Кількість годин	Завдання
Змістовий модуль 1. Соціально-економічний устрій та виробництво		
Тема 1. Предмет і метод економічної теорії Предмет економічної теорії, мета економічної діяльності людей і ефективність як основна умова досягнення кінцевої мети. Політекономія як одна із трьох складових загальної економічної теорії. Методологія економічної теорії. Функції економічної теорії.	7	1. Самостійно опрацювати теоретичний матеріал. 2. Презентація індивідуальних завдань.
Тема 2. Виробництво матеріальних благ і послуг. Продукт і характер праці Фактори виробництва та їх взаємодія. Сутність виробництва матеріальних благ і послуг. Взаємозв'язок і розвиток факторів виробництва. Продукт. Праця і робочий день.	7	1. Самостійно опрацювати теоретичний матеріал. 2. Презентація індивідуальних завдань.
Тема 3. Економічні потреби та інтереси Потреби, блага, їх корисність. Закон зростання потреб. Інтереси. Ресурси, сучасна форма плати за них. Економічна ефективність і межа виробничих можливостей. Втрачені можливості і закон збільшення альтернативних витрат. Невикористані ресурси та неефективність. Теперішні альтернативи і майбутні можливості. Зростання можливостей економіки. Застосування кривої виробничих можливостей в економічній практиці.	7	1. Самостійно опрацювати теоретичний матеріал. 2. Презентація індивідуальних завдань. 3. Розв'язання практичних завдань.
Тема 4. Соціально-економічний устрій суспільства. Економічні системи та закони їх розвитку Сутність і основні структурні елементи економічної системи. Класифікація економічних систем та її критерії. Ефективність економіки і сутність економічної системи.	7	1. Самостійно опрацювати теоретичний матеріал. 2. Презентація індивідуальних завдань. 3. Розв'язання практичних завдань.

Типи економічних систем: а) традиційна економічна система; б) ринкова система вільної конкуренції; в) командно-адміністративна; г) змішана ринкова економічна система. Сучасний напрямок зміни і вдосконалення економічних систем.		завдань.
Тема 5. Товарна форма організації суспільного виробництва. Товар і гроші Товарна форма організації суспільного виробництва. Основні риси товарного виробництва. Товар і його властивості. Визначальні інститути і принципи ринкової економіки. Кругообіг ресурсів, продукту і доходу в економічній системі досконалої конкуренції.	7	1. Самостійно опрацювати теоретичний матеріал. 2. Презентація індивідуальних завдань. 3. Розв'язання практичних завдань.
Тема 6. Капітал: процес виробництва і нагромадження. Наймана праця і заробітна плата Капітал як економічна категорія. Перетворення грошей у капітал. Первісне нагромадження капіталу. Капітал і праця. Властивості товару робоча сила. Заробітна плата: неокласичний підхід. Заробітна плата: марксистській підхід.	7	1. Самостійно опрацювати теоретичний матеріал. 2. Презентація індивідуальних завдань. 3. Розв'язання практичних завдань.
Тема 7. Витрати виробництва і прибуток Сутність витрат виробництва та їх види. Постійні і змінні витрати. Валові, середні і граничні витрати. Витрати виробництва, вартість товару і його ціна. Сутність прибутку і його структура. Норми прибутку.	7	1. Самостійно опрацювати теоретичний матеріал. 2. Презентація індивідуальних завдань. 3. Розв'язання практичних завдань.
Тема 8. Ринок, його сутність і функції. Моделі ринку. Конкуренція і ціноутворення Інституціональні основи ринкової економіки. Ринкові відносини, їх суб'єкти і об'єкти. Ринок і його сутність. Попит і пропонування, чинники, що на них впливають. Функції ринку. Рівноважна ціна. Конкуренція, її сутність і функції. Форми конкуренції і моделі ринків.	7	1. Самостійно опрацювати теоретичний матеріал. 2. Презентація індивідуальних завдань. 3. Розв'язання практичних завдань.
Змістовий модуль 2. Економічний розвиток		
Тема 9. Домогосподарства в системі економічних відносин Сутність домогосподарства. Функції домогосподарств. Доходи домогосподарств та їх джерела. Розподіл доходів між домогосподарствами. Витрати на споживання. Витрати на споживання і поведінка споживачів. Ефект доходу. Ефект заміни. Споживчий надлишок. Максимізація граничної корисності. Заощадження.	7	1. Самостійно опрацювати теоретичний матеріал. 2. Презентація індивідуальних завдань. 3. Розв'язання практичних завдань.
Тема 10. Підприємство як товаровиробник. Валовий дохід і прибуток Сутність, функції і форми підприємства. Форми і види підприємств. Класифікація підприємств за розмірами. Капітал підприємства і його кругообіг. Оборот капіталу. Основний капітал, його фізичний і моральний знос. Оборотний капітал. Валовий дохід і прибуток.	7	1. Самостійно опрацювати теоретичний матеріал. 2. Презентація індивідуальних завдань. 3. Розв'язання практичних завдань.
Тема 11. Галузеві особливості виробництва і функціонування капіталу. Форми прибутку, процент і рента Особливості сільськогосподарського виробництва. Аграрні відносини. Диференціальна земельна рента. Абсолютна земельна рента. Монопольна земельна рента. Орендна плата. Ціна землі.	7	1. Самостійно опрацювати теоретичний матеріал. 2. Презентація індивідуальних завдань. 3. Розв'язання практичних завдань.
Тема 12. Суспільне відтворення. Суспільний продукт і його основні форми	7	1. Самостійно опрацювати теоретичний матеріал.

Сутність економічного відтворення та його основні елементи. Види економічного відтворення. Суспільний продукт і його структура. Методи обчислення суспільного продукту. Метод балансу народного господарства. Сучасні форми суспільного продукту.		2. Презентація індивідуальних завдань. 3. Розв'язання практичних завдань.
Тема 13. Економічний розвиток. Зайнятість, відтворення робочої сили та їх регулювання державою Зміст і типи економічного зростання. Рушійні сили економічного зростання (прогресу). Нагромадження та його норма. Інвестиції та їх ефективність. Вплив НТР на економічний розвиток. Сутність зайнятості. Повна і неповна зайнятість. Форми зайнятості. Сутність безробіття. Природне безробіття та його чинники. Циклічне безробіття. Соціальні наслідки безробіття.	7	1. Самостійно опрацювати теоретичний матеріал. 2. Презентація індивідуальних завдань. 3. Розв'язання практичних завдань.
Тема 14. Господарський механізм у системі суспільного відтворення. Держава та її економічні функції Організаційно-економічні відносини та господарський механізм. Функції господарського механізму. Структура господарського механізму. Основні завдання ринкового механізму саморегулювання. Основні функції державних форм господарського механізму. Механізм господарювання та право. Основні теорії державного регулювання. Поняття економічних функцій держави. Економічні функції держави у розвинутих країнах.	7	1. Самостійно опрацювати теоретичний матеріал. 2. Презентація індивідуальних завдань. 3. Розв'язання практичних завдань.
Тема 15. Сучасні економічні системи. Особливості розвитку перехідних економік Сутність перехідної економіки. Риси перехідної економіки. Типи перехідної економіки. Соціально-економічні перетворення у постсоціалістичних країнах на шляху до соціально орієнтованої змішаної економіки.	8	1. Самостійно опрацювати теоретичний матеріал. 2. Презентація індивідуальних завдань. 3. Розв'язання практичних завдань.
Тема 16. Суть і структура світового господарства. Форми міжнародних економічних відносин Сутність світового господарства та віхи його розвитку. Класифікація груп країн світового господарства. Сутність міжнародного поділу праці. Міжнародна спеціалізація у світовому господарстві. Міжнародна кооперація. Сутність інтернаціоналізації господарських відносин. Транснаціоналізація у світовому господарстві. Міжнародна економічна інтеграція та її форми. Міжнародні міжрегіональні економічні об'єднання.	7	1. Самостійно опрацювати теоретичний матеріал. 2. Презентація індивідуальних завдань. 3. Розв'язання практичних завдань.
Тема 17. Економічні аспекти глобальних проблем та їх вплив на економічний розвиток України Глобалізація світової економіки. Класифікація глобальних проблем. Небезпека глобальних проблем. Шляхи розв'язання глобальних проблем людством. Міжнародне співробітництво в розв'язанні глобальних проблем та розвитку світогосподарства.	7	1. Самостійно опрацювати теоретичний матеріал. 2. Презентація індивідуальних завдань. 3. Розв'язання практичних завдань.
Разом:	120	

5. Система оцінювання та вимоги

Види контролю: поточний, підсумковий.

Методи контролю: спостереження за навчальною діяльністю студентів, усне опитування, тестовий контроль.

Форма підсумкового контролю: екзамен.

По поточному контролю здобувач має можливість отримати бали за активність на лекційних та практичних заняттях, виявлення рівня підготовки здобувачів із зазначеної теми під час опитування, розв'язання розрахункових практичних завдань, тестування, підготовки доповіді-презентації та індивідуальних завдань.

Результати навчання, набуті шляхом неформальної, інформальної освіти зараховуються відповідно до Положення про порядок визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти в Центральнотехнічному національному технічному університеті.

При контролі на лекційних та практичних заняттях оцінці підлягають: рівень знань, продемонстрований у виступах з доповідями-презентаціями та при підготовці індивідуальних завдань; правильність написання тестів; результати поточного опитування, розв'язання розрахункових практичних завдань.

Критеріями оцінки є:

при усних відповідях:

- повнота розкриття питання;
- логіка викладання, культура мови;
- емоційність та переконаність;
- використання основної та додаткової літератури;
- аналітичні міркування, вміння роботи порівняння, висновки.

при виконанні письмових завдань:

- повнота розкриття питання;
- цілісність, системність, логічна послідовність, вміння формулювати висновки;
- самостійність виконання завдання;
- акуратність оформлення письмової роботи.

Схема нарахування балів за видами робіт

Види робіт	Максимальна кількість балів за один вид робіт	Орієнтовна кількість робіт, необхідних для одержання здобувачем максимальної кількості балів протягом семестру	Максимальна кількість балів, яку можливо отримати протягом семестру за видом роботи	В тому числі розподіл за рубіжними контролями, враховуючи розподіл балів	
				I	II
Розв'язання розрахункових практичних завдань	5	2 завдання	10	5 балів	5 балів
Поточне опитування («перевернутий клас»)	5	2 відповіді	10	5 балів	5 балів
Доповіді-презентації на практичних заняттях	5	2 доповіді-презентації	10	5 балів	5 балів
Тестування	5	4 тести	20	10 балів	10 балів
Підготовка індивідуальних завдань	5	2 індивідуальні завдання	10	5 балів	5 балів
Разом			60 балів	30 балів	30 балів

Участь в поточному опитуванні, доповідь-презентації на практичних заняттях, підготовка індивідуальних завдань оцінюється у 5 балів за:

- повний, розгорнутий, вичерпний виклад змісту поставленого питання або проблеми;
- повний перелік необхідних для розкриття змісту питання економічних категорій та законів;
- виявлення творчих здібностей у розумінні, викладенні й використанні навчально-програмного матеріалу;
- здатність здійснювати порівняльний аналіз різних теорій, концепцій, підходів та самостійно робити логічні висновки й узагальнення; знання історії створення таких теорій та еволюції поглядів основних представників;
- уміння користуватись методами наукового аналізу економічних явищ, процесів і характеризувати їхні риси та форми виявлення;
- демонстрація здатності висловлення та аргументування власного ставлення до альтернативних поглядів на дане питання;
- використання актуальних фактичних та статистичних даних, знань дат та історичних періодів, які підтверджують тези відповіді на питання;

- знання необхідних законів і нормативних матеріалів України, міжнародних та міждержавних угод з обов'язковим на них посиланням під час розкриття питань, які того потребують;

- знання точних назв та функцій національних та міжнародних кредитно-фінансових установ, історії їх створення і ролі при вирішенні проблем, які ставляться у конкретному питанні;

- засвоєння питань програми курсу відповідно до основної та додаткової літератури.

Відповідь знижується на 1 бал, якщо не виконано дві вимоги до відповіді на вищій бал.

Відповідь оцінюється у 0 балів за неготовність до заняття.

При виконанні тестування здобувач виконує тест з теми дисципліни, який складається з 10 тестових питань, що оцінюються в 0,5 бали кожне.

При розв'язуванні практичних задач здобувач може отримати:

5 балів – ставиться, якщо практичне завдання розв'язано вірно;

4 бали – ставиться, якщо в практичному завданні допущені незначні помилки;

3 бали – якщо завдання розв'язано вірно не менше 50% обсягу завдання;

2 бали – якщо завдання розв'язано вірно менше половини обсягу завдання;

1 бал – якщо завдання розв'язано вірно не менше 25% обсягу завдання;

0 балів - якщо завдання не виконано або виконано невірно.

Протягом семестру здобувач може отримати максимум 60 балів, в тому числі за перший рубіжний контроль – 30 балів, за другий рубіжний контроль – 30 балів, 40 балів виносяться на іспит. Іспит проводиться у вигляді тесту, що складається із 40 тестових питань, кожне з яких оцінюється в 1 бал.

Кількість балів, одержана здобувачем вищої освіти на екзамені, додається до результатів рубіжних контролів, що разом складає оцінку знань здобувача вищої освіти з навчальної дисципліни за 100-бальною шкалою та переводиться в оцінку за шкалою ЄКТС і національною шкалою («Відмінно», «Добре», «Задовільно», «Незадовільно»).

Для переводу підсумкової оцінки за вивчення навчальної дисципліни, вираженої у балах, у семестрову оцінку за національною шкалою та в залікову оцінку за шкалою ЄКТС використовується шкала.

Шкала оцінювання: ЄКТС, національна та ЦНТУ

Оцінка за шкалою ЄКТС	Визначення	Оцінка	
		За національною системою (екзамен)	За системою ЦНТУ
A	ВІДМІННО - відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок	5 (відмінно)	90-100
B	ДУЖЕ ДОБРЕ - вище середнього рівня з кількома помилками	4 (добре)	82-89
C	ДОБРЕ - в загальному правильна робота з певною кількістю грубих помилок		74-81
D	ЗАДОВІЛЬНО - непогано, але зі значною кількістю недоліків	3 (задовільно)	64-73
E	ДОСТАТНЬО - виконання задовольняє мінімальні критерії		60-63
FX	НЕЗАДОВІЛЬНО - потрібно попрацювати перед тим, як перескласти	2 (незадовільно)	35-59
F	НЕЗАДОВІЛЬНО - необхідна серйозна подальша робота		1-34

Рівень знань здобувачів вищої освіти за національною шкалою відповідає таким критеріям:

– «відмінно» – здобувач вищої освіти досконало засвоїв теоретичний матеріал, глибоко і всебічно знає зміст навчальної дисципліни, основні положення наукових першоджерел та рекомендованої літератури, логічно мислить і будує відповіді, вільно використовує набуті теоретичні знання при аналізі практичного матеріалу, висловлює своє ставлення до тих чи інших проблем, демонструє високий рівень засвоєння практичних навичок;

– «добре» – здобувач вищої освіти добре засвоїв теоретичний матеріал, аргументовано викладає його, володіє основними аспектами з першоджерел та рекомендованої літератури, має практичні навички, висловлює свої міркування з приводу тих чи інших проблем, але припускається певних неточностей і похибок у логіці викладу теоретичного змісту або при аналізі практичного матеріалу;

– «задовільно» – здобувач вищої освіти, в основному, володіє теоретичними знаннями з навчальної дисципліни, орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, але непереконливо відповідає, додаткові питання викликають невпевненість або відсутність стабільних знань; відповідаючи на запитання практичного характеру, виявляє неточності у знаннях, не вміє оцінювати факти та явища, пов'язувати їх із майбутньою діяльністю;

– «незадовільно» – здобувач вищої освіти не опанував навчальний матеріал дисципліни, не знає наукових фактів, визначень, майже не орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, наукове мислення відсутнє, практичні навички не сформовані.

6. Рекомендована література

1. Колосінська М. І., Белей С. І., Бойда С. В. Економічна теорія : навч. посіб. Чернівці : Чернівець. нац. унів-т., 2021. 200 с.

2. Пічугіна Ю. В., Максимова Ю. О., Матюк Т. В. Основи економічної теорії : метод. вказ. до практ. зан. та самот. роб. студ. спец. 033 «Філософія». Одеса : ФОП Бондаренко М.О., 2021. 52 с.

3. Корогодова О. О., Тимошенко Н. Ю., Іванова Т. В. Основи економічної теорії: самостійна робота : навч. посіб. з дисц. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2021. 181 с. URL: <https://ela.kpi.ua/handle/123456789/39766> (дата звернення: 25.08.2023).

4. Campbell R. McConnell, Stanley L. Brue, Sean M. Flynn. Economics: principles, problems, and policies. 22nd ed. NY : The McGraw-Hill Companies, Inc., 2021. 960 p.

5. Кокареєв І. В. Основи економічної теорії : навч. посібник. Дніпро : Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2020. 100 с.

6. Марченко О. С. Економічна теорія : навч.-метод. посіб. для студ. перш. (бакалаврського) рівня вищої освіти галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» спец. 051 «Економіка» спеціалізації «Бізнес-економіка». Харків : Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого, 2020. 131 с.

7. Економічна теорія: закономірності, практика та сучасність : підруч / Е. М. Забарна, О. М. Козакова, Н. О. Задорожнюк та ін. Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС, 2020. 412 с.

8. Ніколаєв І. В., Загреба М. М. Роль економічної теорії у вирішенні проблем безробіття. *Ефективна економіка*. 2023. № 8. URL: <https://nauka.com.ua/index.php/ee/article/view/2007/2030> (дата звернення: 25.08.2023).

9. Загреба М. М., Ніколаєв І. В. Вплив воєнного стану на ринки факторів виробництва. *Ефективна економіка*. 2023. № 10. URL: <https://www.nauka.com.ua/index.php/ee/article/view/2320/2352> (дата звернення: 24.10.2023).

10. Миценко І. М., Сухомлин М. О., Ніколаєв І. В. Експортний потенціал України в контексті глобальних викликів: аналіз тенденцій та визначення стратегічних пріоритетів. *Збірник наукових праць ТДАТУ імені Дмитра Моторного (економічні науки)*. 2021. № 2 (44). С 67–76. URL: https://drive.google.com/file/d/1o_tffVEwEiry9mJkVl-Pn4URqz3wUedd (дата звернення: 25.08.2023).

11. Волчкова Г. К. Основи економічної теорії : метод. вказ. для самот. роб. студ. ден. та заоч. форми навч. Кропивницький : ЦНТУ, 2018. 13 с.

12. Волчкова Г. К. Основи економічної теорії : метод. вказ. для підг. до семінар. зан. студ. ден. та заоч. форми навч. Кропивницький : ЦНТУ, 2018. 43 с.

13. Семикіна М. В., Волчкова Г. К. Соціальний капітал в умовах трансформації зайнятості : монографія. Кропивницький : Видавництво ТОВ «КОД», 2018. 296 с.

14. Волчкова Г. К. Основи економічної теорії : навч.-метод. посіб. для студ. ден. і заоч. форм навч. Кіровоград : ЦНТУ, 2016. 147 с.

15. Волчкова Г. К. Якість життя як індикатор довіри до соціальної політики держави. *Соціально-економічний розвиток регіонів в контексті міжнародної інтеграції*. 2016. № 20 (9). Т. 1. С. 79–85.

16. Семикіна М. В., Волчкова Г. К. Екологічний виклик сучасному глобальному світу в економічному вимірі : кол. монографія / за ред. С.Д. Лучик.

Чернівці : ВЦ «Місто», 2016. 296 с.

17. Волчкова Г. К. Пшенична Н. О. Гроші. Функції грошей та особливості їх прояву в сучасних умовах. *Розвиток економічної думки*: зб. наук. праць. Кіровоград : видавець Лисенко В.Ф., 2015. Вип. 8. С. 72–76.

18. Синюченко М. І. Політична економія : навч. посіб. Суми : ТОВ «Видавничий дім «Ельдорадо», 2015. 176 с.

19. Дзюбик С. Д., Ривак О. С. Основи економічної теорії : навч. посіб. 3-є вид., перероб. і допов. Київ : Знання, 2014. 423 с.

20. Економічна теорія. Політекономія: практикум : навч. посіб. Київський національний ун-т імені Тараса Шевченка; за ред. В. Д. Базилевича. 2-е вид., стер. Київ : Знання, 2013. 494 с.

21. Економічна теорія. Політекономія : навч. посіб. / за заг. ред. В. М. Семененко. Київ : Центр учбової літератури, 2010. 360 с.

22. Основи економічної теорії : навч. посіб. / В. Б. Алексєєв, О. І. Андрусь, М. В. Вербицька та ін.; за ред. П. В. Круша, В. І. Депутат, С. О. Тульчинської. Київ : Каравела, 2007. 448 с.

23. Осовська Г. В., Юшкевич О. О., Завадський І. С. Економічний словник. Київ : Кондор, 2007. 358 с.

24. Тарнавський М. П., Хох В. О., Рубан В. М. Політекономія : учбово-метод. посіб. для студ. екон. спец. Кіровоград, 2006.

25. Економічна теорія : підруч. / за ред. В. М. Тарасевича. Київ : Центр навчальної літератури, 2006. 784 с.

26. Економічна теорія: Політекономія : підруч. / за ред. В. Д. Базилевича. Київ : Знання, 2006. 631 с.

27. Білецька Л. В., Білецький О. В., Савич В. І. Економічна теорія: Політекономія. Мікроекономіка. Макроекономіка : навч. посіб. Київ : Центр навчальної літератури, 2005. 652 с.

28. Всі документи бази даних «Законодавство України». *Офіційний портал Верховної Ради України* : веб-сайт. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws> (дата звернення 25.08.2023).

29. Кабінет Міністрів України (Урядовий портал) : веб-сайт. URL: <https://www.kmu.gov.ua> (дата звернення 25.08.2023).

30. Офіційне інтернет-представництво Президента України : веб-сайт. URL: <https://www.president.gov.ua> (дата звернення 25.08.2023).

31. Міністерство фінансів України : веб-сайт. URL: <https://www.mof.gov.ua> (дата звернення 25.08.2023).

32. Міністерство економіки України : веб-сайт. URL: <https://www.me.gov.ua> (дата звернення 25.08.2023).

33. Міністерства соціальної політики України : веб-сайт. URL: <https://www.msp.gov.ua> (дата звернення 25.08.2023).

34. Міністерство розвитку громад, територій та інфраструктури України (Мінінфраструктури) : веб-сайт. URL: <https://mtu.gov.ua> (дата звернення 25.08.2023).

35. Національний банк України : веб-сайт. URL: <https://bank.gov.ua> (дата звернення 25.08.2023).

36. Державна служба статистики України : веб-сайт. URL: <https://www.ukrstat.gov.ua> (дата звернення 25.08.2023).
37. Державна казначейська служба України : веб-сайт. URL: <https://www.treasury.gov.ua> (дата звернення 25.08.2023).
38. Державна податкова служба України : веб-сайт. URL: <https://tax.gov.ua> (дата звернення 25.08.2023).
39. Державна служба фінансового моніторингу України : веб-сайт. URL: <https://fiu.gov.ua> (дата звернення 25.08.2023).
40. Державна служба зайнятості (Державний центр зайнятості) : веб-сайт. URL: <https://www.dcz.gov.ua> (дата звернення 25.08.2023).
41. Державна регуляторна служба України : веб-сайт. URL: <https://www.drs.gov.ua> (дата звернення 25.08.2023).
42. Державна митна служба України : веб-сайт. URL: <https://customs.gov.ua> (дата звернення 25.08.2023).
43. Держпродспоживслужба : веб-сайт. URL: <https://dpss.gov.ua> (дата звернення 25.08.2023).
44. Антимонопольний комітет України : веб-сайт. URL: <https://amcu.gov.ua> (дата звернення 25.08.2023).
45. Фонд державного майна України : веб-сайт. URL: <https://www.spfu.gov.ua> (дата звернення 25.08.2023).
46. Пенсійний фонд України : веб-сайт. URL: <https://www.pfu.gov.ua> (дата звернення 25.08.2023).
47. Рахункова палата : веб-сайт. URL: <http://rp.gov.ua> (дата звернення 25.08.2023).
48. Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку : веб-сайт. URL: <https://www.nssmc.gov.ua> (дата звернення 25.08.2023).
49. Агентство з розвитку інфраструктури фондового ринку України (система розкриття інформації на фондовому ринку) : веб-сайт. URL: <https://www.smida.gov.ua> (дата звернення 25.08.2023).
50. Національний інститут стратегічних досліджень : веб-сайт. URL: <https://niss.gov.ua> (дата звернення 25.08.2023).
51. Міжнародний центр перспективних досліджень : веб-сайт. URL: <https://www.icps.com.ua> (дата звернення 25.08.2023).
52. Центр економічної стратегії : веб-сайт. URL: <https://ces.org.ua> (дата звернення 25.08.2023).
53. Світовий банк : веб-сайт. URL: <https://www.worldbank.org> (дата звернення 25.08.2023).
54. Міжнародний валютний фонд : веб-сайт. URL: <https://www.imf.org> (дата звернення 25.08.2023).
55. Кіровоградська обласна державна адміністрація : веб-сайт. URL: <https://www.kr-admin.gov.ua>
56. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського : веб-сайт. URL: <http://www.nbuv.gov.ua>
57. Центральноукраїнський національний технічний університет : веб-сайт. URL: <http://www.kntu.kr.ua> (дата звернення 25.08.2023).

58. Репозитарій Центральноукраїнського національного технічного університету : веб-сайт. URL: <http://dspace.kntu.kr.ua> (дата звернення 25.08.2023).

59. Дистанційна освіта ЦНТУ : веб-сайт. URL: <http://moodle.kntu.kr.ua> (дата звернення 25.08.2023).

Розглянуто і схвалено на засіданні кафедри економічної теорії, маркетингу та економічної кібернетики, Протокол № 1 від «29» серпня 2023 р.